

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **A. K.**, ev. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem PoS Zastávka, Havířská 514, Zastávka u Brna
zastoupené Mgr. Alenou Sayduevu Knapovou, advokátkou
sídlem Sukova 49/4, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne ze dne 11. 2. 2021, č. j. OAM-90/ZA-ZA11-ZA13-2020,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že se žalobkyni mezinárodní ochrana

podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítala, že žalovaný porušil § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Dále žalovaný porušil § 12, 14 a 14 a) zákona o azylu. Zdůraznila, že v jejím případě existují zejména důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu a pro udělení doplňkové ochrany dle § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobkyně již během pohovoru uvedla, že v minulosti byla léčena kvůli leukémií chemoterapií. Důsledkem této léčby je degenerativní onemocnění kostí a kloubů. Projevem této choroby je pak silná bolest kostí a kloubů a jejich omezená hybnost.
3. Žalobkyně dále uvedla, že již v Arménii vyhledala lékařskou pomoc. S ohledem na nízkou úroveň a nedostupnost poskytované zdravotní péče ji lékaři mohli umožnit pouze výměnu kyčelního kloubu s následnou výměnou každé 4 roky. Komplexní léčba ji nebyla nabídnuta, přestože měla potíže téměř se všemi kostmi a klouby. Vzhledem k obecné nedostupnosti zdravotní péče se žalobkyně rozhodla léčit v Německu, kam vycestovala se svou matkou. V Německu pak podstoupila operaci kyčelního kloubu. Dle lékařů přitom zákrok nebude nutné opakovat dříve než za 15 let. O jejím vážném zdravotním stavu svědčí i skutečnost, že nemohla být předána v rámci dublinského systému z Německa do ČR ve stejné době jako její matka, a to z důvodu hospitalizace v nemocnici. V ČR pravidelně dochází k lékařům a podstupuje zde rehabilitace. V důsledku své nemoci se rychle unaví, trpí velkými bolestmi, na které musí brát léky a je pro ni těžké se sama o sebe postarat. Dle jejího názoru se ji v Arménii nedostane náležité lékařské péče.
4. Žalobkyně dále citovala z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci Paposhvili proti Belgii, týkající se porušení čl. 3 Evropské úmluvy, pokud je vyhošťovaná vážně nemocná osoba. Dle jejího názoru se tento rozsudek vztahuje i na řízení ve věci mezinárodní ochrany. V případě jejího návratu do země původu existuje důvodná pochybnost, zda by se ji v její situaci dostalo zdravotní péče v takové míře, aby nedošlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu. Tato obava je relevantní z hlediska udělení doplňkové ochrany podle § 14 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyní tvrzené důvody jsou pak relevantní i z pohledu udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
5. Žalobkyně dále uvedla, že její zdravotní stav není bezprostředně ohrožující život. Závěr žalovaného, že její zdravotní stav nevyžaduje léčbu, která není dostupná v zemi původu, nemá oporu ve správním spisu, a tudíž správní orgán vycházel z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný však toliko uvedl, že v Arménii má každý přístup k zdravotní péči a žalobkyně pouze nevyužila dostupných prostředků léčby, které ji byly nabízeny. Již z provedeného pohovoru je přitom zřejmé, že v Arménii není dostupná stejně efektivní léčba na její onemocnění, když ji byla v Německu provedena operace, která nevyžaduje reoperaci každé 4 roky. Žalobkyně je mladá žena po prodělané vážné nemoci a chemoterapii, a tudíž je pro ni klíčové, aby dostala, co nejlepší zdravotní péči,

která by ji umožnila stát se plnohodnotným členem společnosti nezávislým na ničí pomoci. V Arménii by žalobkyni byla teoreticky dostupná nějaká zdravotní péče, ale na zcela jiné úrovni, přičemž by došlo k výraznému zhoršení jejího zdravotního stavu. V případě nedostupnosti lékařské péče by trpěla degenerací kostí, částečnou nehybností kloubů a velkými bolestmi. Byla by tak v postavení fakticky invalidní osoby.

6. Závěrem žalobkyně uvedla, že je rozdíl mezi formální a faktickou stránkou zdravotnictví v Arménii. Je totiž naprosto běžné, že pacient musí uplácet lékaře, zdravotní sestry a další zdravotnický personál, aby péče, která má být oficiálně zdarma, byla vůbec poskytnuta. Posouzení dostupnosti lékařské péče ze strany žalovaného je tak zcela formální a nedostatečné.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl, že žalobkyně nebyla nějakým způsobem zkrácena na svých právech a jeho rozhodnutí je zákonné a správné.

IV. Jednání před soudem

8. V posuzované věci se konaly dvě jednání. První se konalo dne 22. 12. 2022 a druhé dne 23. 11. 2023. K prvnímu jednání se žalobkyně nedostavila, neboť nebyla řádně předvolána.
9. Při jednání konaném dne 23. 11. 2023 právní zástupkyně žalobkyně zejména uvedla, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné. Žalobkyni měl být udělen azyl nebo doplňková ochrana. Špatný zdravotní stav žalobkyně a povinnost vycestovat z území ČR by ji ohrozila na životě. Sama žalobkyně se k věci nevyjádřila.
10. Žalovaný pak při jednání konaném dne 23. 11. 2023 především odkázal na napadené rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Dále uvedl, že žalobkyně nesplnila přísné podmínky pro udělení azylu. Zdůraznil, že úroveň zdravotné péče se liší v jednotlivých státech a nelze využívat lepší zdravotní péči v jiném státě. Zdravotní potíže žalobkyně jsou pak podrobně zhodnoceny v napadeném rozhodnutí.
11. V rámci dokazování právní zástupkyně žalobkyně odkázala na zdravotní zprávy založené do správního spisu, žádné jiné zdravotní zprávy doloženy nebyly.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Soud k věci předně uvádí, že v posuzované věci již rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 22. 12. 2022, č.j. 32 Az 11/2021-48, přičemž žaloba byla zamítnuta. Proti tomuto rozsudku byla podána kasační stížnost a Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14.6. 2023, č.j. 2 Azs 20/2023-49 rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud vytkl zdejšímu soudu, že žalobkyně nebyla k jednání dne 22. 12. 2022 řádně

předvolána. Soud proto znovu nařídil jednání, kterého se žalobkyně i její právní zástupkyně zúčastnily.

13. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobkyně uplatnila v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
14. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
15. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
16. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
17. Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu se *pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.* Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí *státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.* Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona *pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
18. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 – 86, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že: „Dle názoru Nejvyššího správního soudu existují v rámci azylového řízení dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní

orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Pokud žadatel neunese břemeno tvrzení, správní orgán de facto nemá o čem rozhodovat.“

19. Žalobkyně v žádosti uvedla, že nikdy nebyla členem žádné politické strany nebo hnutí, politicky se neangažovala. V pohovoru pak uvedla, že v zemi původu neměla žádné potíže se státními nebo bezpečnostními orgány. Nikdy nebyla v zemi původu trestně stíhána. Neměla žádné potíže kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení.
20. Krajský soud po individuálním posouzení případu dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla v zemi svého původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť ani netvrdila, že by aktivně uplatňovala politická práva či svobody, a s ohledem na to byla terčem pronásledování. V první právní větě rozsudku ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 – 67, Nejvyšší správní soud k § 12 písm. a) zákona o azylu uvedl, že *„toto ustanovení musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a její celkovou systematikou, a to jednak proto, že má toto ustanovení ústavního pořádku vyšší právní sílu, a jednak proto, že je § 12 písm. a) zákona o azylu promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny základních práv a svobod, včetně svobody projevu a práva na informace podle jejího čl. 17.“* Žalobkyně ve správním řízení ani náznakem netvrdila, že uplatňovala svá politická práva, a za to byla pronásledována. Rovněž neměla žádné potíže se státními orgány v zemi původu, což je zřejmé z její výpovědi.
21. Dle názoru krajského soudu nebylo rovněž prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů taxativně uvedených v ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by ji takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.
22. Za správné, zákonné, zjištěným skutečnostem odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v jejím případě shledán zákonný podklad, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle ustanovení § 12 nebo 14 citovaného zákona. Navíc ve vztahu k neudělení azylu dle ustanovení § 13 zákona o azylu žalobkyně ničeho ani nenamítala.
23. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

24. K otázce humanitárního azylu lze odkázat na rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“
25. Z konstantní judikatury pak také vyplývá, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 - 68, ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, či usnesení ze dne 9. 8. 2017, č. j. 5 Azs 283/2016 - 41).
26. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že v průběhu řízení nevyplynul žádný zvláštního zřetele hodný důvod k udělení humanitárního azylu. Zabýval se přitom rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně. Detailně pak rozebral její zdravotní stav. Žalobkyně má potíže s bolestí kostí a kloubů. Tyto potíže ji začaly jako důsledek léčby chemoterapií. Žalobkyni byla navržena operace kyčelního kloubu, což odmítla, neboť záruka byla jen 4 roky. V roce 2015 se žalobkyně rozhodla léčit v zahraničí a v roce 2019 podstoupila operaci kyčelního kloubu v Německu. Měla podstoupit ještě operaci loketního kloubu, ale to se v důsledku transferu do ČR neuskutečnilo. V Německu dostala záruku na operaci kyčelního kloubu 20 let. Žalovaný si dále vyžádal vyjádření o zdravotním stavu žalobkyně od Fakultní nemocnice v Brně, kde je léčena. Žalovaný si vyžádal zprávu o ambulantním vyšetření z Ortopedické kliniky, Fakultní nemocnice Brno ze dne 11. 12. 2020, MUDr. Š. Dle této lékařské zprávy je žalobkyně konzultována primárně pro potíže s levým loktem. Potíže jsou dlouhodobé, cca 8 let, zejména omezená hybnost bez úrazové etiologie. Potíže jsou po ukončení chemoterapie, která proběhla po leukémii. Diagnóza: 1) degenerativní změny levého lokte., 2) st. p. TEP kyčle vpravo (provedena v Německu) a 3) Leukémie (t.č. v remisi). Doporučení: Nyní vzhledem k nálezům artroskopické operační řešení jen s malou šancí na úspěch Endoprotéza lokte nyní vzhledem k nízkému věku žalobkyně neindikována. Jako prevence zhoršení pohybu vhodné pravidelné cvičení a rehabilitace, nepřetěžování levé horní končetiny, trvalá medikace z naší indikace t.č. není nutná. Současný stav žalobkyně nebrání v návratu do vlasti za předpokladu dostupnosti s možností rehabilitační péče a pravidelného cvičení. Soud k věci uvádí, že mimo cvičení a rehabilitace zdravotní stav žalobkyně dle doložené zdravotní dokumentace nevyžaduje žádnou další operaci, lékařský zákrok, ani náročnou, ve vlasti nedostupnou léčbu. Žalobkyně přitom sama svou výpověď potvrdila, že měla možnost léčby v zemi původu, ale nevyužila ji, neboť 4 letá záruka na operaci se ji a jejím rodičům zdála nedostatečná. Závěr o dostupnosti zdravotní péče pak žalovaný opřel i o informace o zemi původu žalobkyně (zejména zpráva Arménie, Mezinárodní organizace pro migraci) které si v průběhu správního řízení

obstaral a které se této otázce věnovaly. Po vyhodnocení skutkových okolností věci tak žalovaný na základě racionálních a srozumitelných úvah dospěl k závěru, že u žalobkyně nejsou naplněny důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Soud neshledal, že by žalovaný pochybil.

27. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá ustanovení § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
28. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
29. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
30. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území ČR těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalobkyně neuvedla a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobkyni mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobkyni v případě návratu do vlasti nehrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, vyložená judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalobkyně neměla v zemi původu fakticky žádné potíže se státními orgány, policií nebo soudy. Nikdy nebyla zadržena, rovněž zcela bez potíží a bez zájmu státních orgánů o její osobu vlast opustila. Žalobkyně neuvedla žádnou konkrétní skutečnost ani osobní zkušenost, z níž by bylo možné dovodit, že by právě ji hrozila v zemi původu újma ve smyslu citovaného ustanovení zákona o azylu. Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu je pak po návratu do země původu stejná jako u ostatních migrantů, tj. tito lidé nejsou vyslýcháni, obtěžováni ani jinak pronásledováni. Posledním místem pobytu žalobkyně byla vesnice Bambakashat v okrese Armavir, kde rovněž neprobíhá žádný ozbrojený konflikt.

31. Soud se dále v souvislosti s uložením doplňkové ochrany zabýval zdravotní stavem žalobkyně. Za vážnou újmu podle § 14 odst. 2 písm. b) téhož zákona se považuje *mj. mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu*. Toto ustanovení kopíruje článek 3 Úmluvy, podle kterého *nikdo nesmí být podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu*.
32. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) i Nejvyššího správního soudu plyne, že ve velmi výjimečných případech lze vzhledem k závažným humanitárním důvodům dojít k závěru, že povinnost žadatele o mezinárodní ochranu vycestovat do země původu by mohla vést k porušení čl. 3 Úmluvy.
33. Původní judikatura vztahující se k otázce doplňkové ochrany z humanitárních důvodů stanovila velmi přísné podmínky pro její udělení. Žadatel o mezinárodní ochranu se musel ocitat takřka na pokraji smrti (např. AIDS v terminálním stadiu). Tento velmi přísný standard, zastávaný Evropským soudem pro lidská práva v rozsudcích ze dne 2. 5. 1997 ve věci *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96, a ze dne 27. 5. 2008 ve věci *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05, ESLP zmírnil v rozsudku ze dne 13. 12. 2016 ve věci *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10. Setrval sice na tom, že institut doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů musí zůstat vyhrazen pro velmi výjimečné případy, nikoliv však jen pro ty, v nichž je žadatel v době podání žádosti bezprostředně ohrožen na životě. Podle rozsudku ve věci *Paposhvili* jde i o případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života“ (bod 183 rozsudku).
34. Pro rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany ze zdravotních důvodů jsou stěžejní tyto podklady a informace: 1) ty, které se týkají zdravotního stavu žadatele, a 2) ty o kvalitě a dostupnosti zdravotní péče a léků v zemi, kam by musel žadatel vycestovat. Z judikatury ESLP plyne, že je na žadateli, aby předložil důkazy pro to, že by mu v zemi původu hrozila vážná újma, neboť by se mu tam nedostalo vhodné zdravotní péče odpovídající jeho vážnému zdravotnímu stavu (srov. bod 186 rozsudku *Paposhvili*). Informace o svém zdravotním stavu musí poskytnout žadatel v takové kvalitě, aby z nich bylo možné učinit závěr o tom, v jak závažném stavu se žadatel nachází a jaké riziko by pro něj představovaly samotná cesta do země původu i následné setrvání v ní. Na žalovaném je, aby tyto důkazy řádně posoudil a potvrdil či rozptýlil žadatelovy obavy, že se jeho zdravotní stav zásadně zhorší, tím, že si obstará dostatek informací o dostupnosti zdravotní péče v žadatelově zemi původu (obdobně bod 187 rozsudku *Paposhvili*).
35. Soud k věci uvádí, že lékařská zpráva MUDr. Š. zmíněná výše v souvislosti s hodnocením humanitárního azylu neuváděla, že by stav žalobkyně byl kvůli jejím potížím fatální a že by ji některý z jejích zdravotních problémů ohrožoval na životě. Žalovaný z informací o Arménii zjistil, že je tam dostupná zdravotní péče pro žalobkyni, což ona sama i potvrdila ve své výpovědi. Je pravda, že ne všechny zdravotní služby a léky jsou vždy pro každého dostupné zdarma. To však platí i o jiných státech včetně České republiky. I kdyby se však na žalobkyni nevztahovala bezplatná zdravotní péče,

nepředstavovala by tato skutečnost sama o sobě hrozbu vážné újmy, resp. důvodnou obavu z mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení (srov. například usnesení NSS ze dne 15. 12. 2016, čj. 2 Azs 259/2016-18, týkající se arménské žadatelky o mezinárodní ochranu). Smyslem posouzení zdravotního stavu žalobkyně je zjistit, zda její případ patří mezi výjimečné případy, v nichž žadateli hrozí při návratu do země původu vážná újma kvůli možnému zásadnímu zhoršení jeho již špatného zdravotního stavu. Mělo by se jednat o výjimečný případ, v němž hrozí porušení čl. 3 Úmluvy. Ze zprávy je totiž patrné, že zdravotní problémy žalobkyně nejsou takové povahy, že by vyžadovaly neodkladný zákrok či dlouhodobější hospitalizaci, že by vyvolávaly neustálou obavu o její život či o to, že se její stav rázem zhorší. Její problémy se nejevily neřešitelné ani se s nimi nepojila závislost na českém zdravotním systému. Lékař ve zprávě rovněž neupozornil na žádné konkrétní riziko zhoršení jejího zdravotního stavu (jak to učinili například v případě rozsudku NSS ze dne 30. 5. 2019, čj. 7 Azs 435/2018-32). I když je zdravotní stav žalobkyně zhoršen, pak se rozhodně nejedná o tak závažný případ jako ve věci *Paposhvili*. V něm žadatel trpěl akutní leukémií a bez transplantace, které by se mu v Gruzii nedostalo, bylo zhoršení jeho zdravotního stavu takřka nevyhnutelné.

VI. Závěr a náklady řízení

36. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci, žalovaný rovněž odůvodnil, proč žalobkyni nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany, pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
37. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, protože nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. listopadu 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.

samosoudce